

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

ΕΝΟΤΗΤΕΣ: 1-7

Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

archaia-latinika.gr

ΚΕΙΜΕΝΟ Α.

Το τέχνασμα του Θεμιστοκλή

Ἄλλ' ἐπεὶ τῶν πολεμίων ὁ στόλος τῇ Ἀττικῇ κατὰ τὸ Φαληρικὸν προσφερόμενος τοὺς πέριξ ἀπέκρυψεν αἰγιαλούς, πάλιν ἐπάπταινον οἱ Πελοποννήσιοι πρὸς τὸν Ἴσθμόν. Ἐνθα δὴ ὁ Θεμιστοκλῆς ἐβουλεύετο καὶ συνετίθει τὴν περὶ τὸν Σίκιννον πραγματείαν. Ἦν δὲ τῷ μὲν γένει Πέρσης ὁ Σίκιννος, αἰχμάλωτος, εὖνους δὲ τῷ Θεμιστοκλεῖ καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ παιδαγωγός. Τοῦτον ἐκπέμπει πρὸς τὸν Ξέρξην κρύφα, κελεύσας λέγειν ὅτι Θεμιστοκλῆς ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς αἰρούμενος τὰ βασιλέως ἐξαγγέλλει πρῶτος αὐτῷ τοὺς Ἑλληνας ἀποδιδράσκοντας, καὶ διακελεύεται ἐν ᾧ τaráπτονται τῶν πεζῶν χωρὶς ὄντες ἐπιθέσθαι καὶ διαφθεῖραι τὴν ναυτικὴν δύναμιν. Ταῦτα δ' ὁ Ξέρξης ὡς ἀπ' εὐνοίας λελεγμένα δεξάμενος, ἥσθη καὶ εὐθύς ἐξέφερε πρὸς τοὺς ἡγεμόνας τῶν νεῶν διακοσίαις ναυσὶν ἀναχθέντας ἤδη διαζῶσαι τὰς νήσους, ὅπως ἐκφύγοι μηδεὶς τῶν πολεμίων.

Πλούταρχος, Βίοι Παράλληλοι, Θεμιστοκλῆς 12.2-6 (διασκευή)

ΚΕΙΜΕΝΟ Β.

Το χρέος του ιστορικού

Ἐν μὲν οὖν τῷ λοιπῷ βίῳ τὴν τοιαύτην ἐπιείκειαν ἴσως οὐκ ἂν τις ἐκβάλλοι· καὶ γὰρ φιλόφιλον εἶναι δεῖ τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα καὶ φιλόπατριν καὶ συμμισεῖν τοῖς φίλοις τοὺς ἐχθρούς καὶ συναγαπᾶν τοὺς φίλους· ὅταν δὲ τὸ τῆς ἱστορίας ἥθος ἀναλαμβάνη τις, ἐπιλαθέσθαι χρὴ πάντων τῶν τοιούτων καὶ πολλάκις μὲν εὐλογεῖν καὶ κοσμεῖν τοῖς μεγίστοις ἐπαίνοις τοὺς ἐχθρούς, ὅταν αἱ πράξεις ἀπαιτῶσι τοῦτο, πολλάκις δ' ἐλέγχειν καὶ ψέγειν ἐπονειδίστως τοὺς ἀναγκαιοτάτους, ὅταν αἱ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἀμαρτίαι τοῦθ' ὑποδεικνύωσιν. Ὡσπερ γὰρ ζώου τῶν ὄψεων ἀφαιρεθεῖσων ἀχρειοῦται τὸ ὄλον, οὕτως ἐξ ἱστορίας ἀναιρεθείσης τῆς ἀληθείας τὸ καταλειπόμενον αὐτῆς ἀνωφελὲς γίνεται διήγημα.

Πολύβιος Ἱστορίαι 1.14.4-7

A.1. Να μεταφράσετε τα εξής αποσπάσματα:

Κείμενο Α: «Ἦν δὲ τῷ μὲν... τὴν ναυτικὴν δύναμιν».

Κείμενο Β: «ὅταν δὲ τὸ τῆς ... ἁμαρτία τοῦθ' ὑποδεικνύωσιν.».

Μονάδες 20

A.2. Ποιο μήνυμα μετέφερε ο Σίκιννος στον Ξέρξη για λογαριασμό του Θεμιστοκλή και πώς αντέδρασε ο Ξέρξης σε όσα του διαμήνυσε ο Θεμιστοκλής;

Μονάδες 10

A.3. Πώς πρέπει να αντιμετωπίζει ο ιστορικός τα πρόσωπα για τα οποία κάνει λόγο στο έργο του;

Μονάδες 10

B.1. Να αντιστοιχήσετε τις λέξεις της στήλης α' με τις συνώνυμες της στήλης β':

A	B
1. ρητό	α) επιβεβαιώνω
2. πιστοποιώ	β) ανατροφή
3. διακοσμώ	γ) απόφθεγμα
4. αγωγή	δ) ανυπάκουος
5. απείθαρχος	ε) τακτοποιώ

Μονάδες 05

B.2.i) Να χωρίσετε τις παρακάτω λέξεις της αρχαίας ελληνικής στα συνθετικά μέρη τους και να δηλώσετε αν το α' συνθετικό είναι λέξη κλιτή ή άκλιτη:

Σύνθετες λέξεις	Α' συνθετικό	Β' συνθετικό	Λέξεις	
			Κλιτές	Άκλιτες
ἄοπλος				
συμμένω				
βραδύπους				

Μονάδες 6

ii) Να γράψετε δύο ομόρριζες (απλές ή σύνθετες) για την κάθε λέξη:
λέγω

Μονάδες 02

Γ.1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται:

ἡ φύσις	: τη δοτική του πληθυντικού
εἶναι	: το πρώτο πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής ενεστώτα
ἀπάγει	: το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο του μέλλοντα της ίδια φωνής
τοῦτο	: τη γενική του ενικού του θηλυκού
τόν ἀγῶνα	: την αιτιατική του πληθυντικού
τινῶν	: τη γενική του ενικού
τῷ πατρί	: τη δοτική του πληθυντικού
ὁ πράκτωρ	: τη δοτική του πληθυντικού
ὁ ψευδής μῦθος	: την κλητική του ενικού
ἔπραξαν	: το δεύτερο πρόσωπο του πληθυντικού της οριστικής αορίστου στη μέση φωνή
ὁ εὐδαίμων ἀνὴρ	: τη δοτική του πληθυντικού
ἐγκρατὴς ἄνθρωπος	: τη δοτική του ενικού

Μονάδες 15

Γ.3. Να αντικαταστήσετε χρονικά τους παρακάτω τύπους:

ἀλλάττων, ἐφυλάξαντο

Μονάδες 08

Γ.4. Να συμπληρώσετε τον πίνακα:

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική
ἔπραξαν		
	θύση	

Μονάδες 04

Δ.1. Να αναγνωρίσετε το είδος της σύνδεσης στις περιόδους που ακολουθούν και να δηλώσετε τι συνδέουν κάθε φορά οι σύνδεσμοι:

α. Τηλικαῦτα (= τόσο μεγάλα) αὐτοῖς τὸ μέγεθος καὶ τοσαῦτα τὸ πλῆθος εἵργασται.

β. Εἰ οὖν ἐγὼ μὴ γιγνώσκω μήτε τὰ ὅσια μήτε τὰ δίκαια, ὑμεῖς διδάξατέ με.

γ. Στέργε μὲν τὰ παρόντα, ζήτει δὲ τὰ βελτίω (= να αγαπάς αυτά που έχεις, αλλά να επιζητείς τα καλύτερα).

δ. Ἐπειδὴ δὲ τοῦτ' οὐχ οὕτως ἔχει, φυλάττεσθαι φημι δεῖν.

ε. Κάλλος μὲν ἢ χρόνος ἀνήλωσεν (= ξόδεψε, έφθειρε) ἢ νόσος ἐμάρανε.

Μονάδες 10

Δ.2. Να υπογραμμίσετε το απρόσωπο ρήμα ή την απρόσωπη έκφραση και να βρείτε το υποκείμενο του/της:

α. Τῶν ἀγαθῶν χρὴ τοὺς νέους ὀρέγεσθαι (= να επιθυμούν έντονα).

β. Τοὺς βασιλέας δεῖ φιλανθρώπους εἶναι.

γ. Ἀνάγκη ἐστὶ ὑμῖν μάχεσθαι.

δ. Καιρὸς ἐστὶ ἀποπλεῖν.

ε. Δυνατὸν ἐστὶν τῷ στρατηγῷ αἰρεῖσθαι (= να επιλέγει) τὰ συμφέροντα.

Μονάδες 10

arxaia-latinika.gr

arxaia-latinika.gr